

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری - وزارت اطلاعات

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۸/۷ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، دادگستری و اطلاعات و تأیید رییس قوه قضاییه و به استناد ماده (۱۷) قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم - مصوب ۱۳۹۴، آیین‌نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - قانون: قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم - مصوب ۱۳۹۴-

ب - پولشویی: بزه موضوع ماده (۲) قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۸۶-

پ - تأمین مالی تروریسم: بزه موضوع ماده (۱) قانون.

ت - وجوه: هرگونه مسکوک و اسکناس و انواع چک‌هایی که نقل و انتقال آنها مستند نشده و غیرقابل ردیابی باشد از قبیل چک‌های عادی در وجه حامل و سایر چک‌هایی که دارنده آن غیر ذی‌نفع اولیه باشد (از قبیل چک‌های پشت‌نویس شده توسط اشخاص ثالث، انواع چک پول و چک مسافرتی) و کارت‌های پرداخت بی‌نام. وجوه شامل وجوه نقد ریالی و ارزی می‌باشد.

ث - دارایی: شامل وجوه، دارایی‌های مشهود یا غیرمشهود، منقول یا غیرمنقول به شرح مندرج در مواد (۱۱) تا (۲۲) قانون مدنی به هر نحوی که کسب شده باشد یا دارایی که مدرک و سند اعم از رسمی یا عادی یا رقومی (دیجیتالی) یا الکترونیکی بر آن دلالت می‌کند.

ج - اشخاص مشمول: کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی موضوع مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با پولشویی از جمله موسسات غیرانتفاعی و خیریه.

چ - ارباب رجوع: هر شخص حقیقی یا حقوقی اعم از اصیل، وکیل یا نماینده قانونی او که برای برخورداری از خدمات و امتیازات، انجام معامله، نقل و انتقال وجوه و دارایی و تأمین اعتبار و یا انجام هرگونه فعالیت مالی و اقتصادی به اشخاص مشمول مراجعه می‌کند.

ح - خدمات پایه: خدماتی که طبق مقررات، پیش‌نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات توسط اشخاص مشمول می‌باشد و پس از آن ارباب رجوع به منظور اخذ خدمات مکرر و متمادی به اشخاص مشمول مراجعه می‌کنند نظیر افتتاح هر نوع حساب در بانک‌ها، اخذ شماره معاملاتی در بورس اوراق بهادار، اخذ کد اقتصادی، اخذ کارت بازرگانی و جواز کسب.

خ - شناسایی اولیه: تطبیق و ثبت مشخصات اظهار شده توسط ارباب رجوع با مدارک شناسایی معتبر و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل علاوه بر ثبت مشخصات وکیل یا نماینده، ثبت مشخصات اصیل به شرح مذکور در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۳) آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی.

د - شناسایی کامل: شناسایی دقیق ارباب رجوع به هنگام ارائه خدمات پایه به شرح مذکور در بندهای (د) و (ه) ماده (۳) آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی.

ذ - شورا: شورای عالی مبارزه با پولشویی مصرح در ماده (۴) قانون مبارزه با پولشویی.
ر - فهرست تحریمی: اشخاص حقیقی یا حقوقی که رأساً توسط شورای عالی امنیت ملی در این فهرست قرار گرفته و یا اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول تحریم های شورای امنیت سازمان ملل متحد می باشند که فهرست آنان به تأیید شورای عالی امنیت ملی نیز رسیده باشد موضوع قطعنامه ۱۲۶۷ و لواحق آن و نیز قطعنامه ۱۳۷۳. نحوه بروزرسانی فهرست مذکور تابع دستورالعمل جداگانه ای است که به تصویب شورا خواهد رسید.

ز - شناسایی مضاعف: اقداماتی که بر اساس نظر تخصصی مراجع ذی صلاح و تأیید شورا علاوه بر شناسایی اولیه و کامل در چارچوب دستورالعمل مربوط به تأیید شورا می رسد و برای شناسایی بیشتر لازم است.

ژ - معاملات و عملیات مشکوک: هرگونه عملیاتی که اشخاص مشمول با در دست داشتن اطلاعات و قراین و شواهد منطقی ظن قوی پیدا کنند که این عملیات به منظور شروع یا ارتکاب تأمین مالی تروریسم می باشد.

س - مالک: هر شخص حقیقی یا حقوقی که وجوه و دارایی به وی تعلق دارد.
ش - ذی نفع نهایی: اشخاص حقیقی یا حقوقی که به طریقی غیر از مالکیت، منتفع و استفاده کننده وجوه و دارایی می باشند.

ص - شاغلین مشمول: اشخاصی که معاملات زیادی را به صورت نقدی انجام داده و یا از نظر پولشویی در معرض خطر قرار دارند و مصادیق آنان توسط شورا تعیین می گردد از جمله پیش فروشندگان مسکن یا خودرو، طلافروشان، فروشندگان خودرو و فرش های گران قیمت، فروشندگان اشیاء قدیمی و محصولات هنری گران قیمت.

ض - واحد اطلاعات مالی: واحد موضوع ماده (۳۸) آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی.
ط - موسسات اعتباری: موسسات موضوع بند (ه) ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی.

ظ - بانک پوسته ای: موسسه ای که در کشور محل ثبت حضور فیزیکی نداشته و تحت نظارت نبوده و وابسته به هیچ گروه مالی مشمول نظارت نیز نمی باشد. منظور از حضور فیزیکی برخورداری از ساختار و مدیریت معنادار در یک کشور می باشد. صرفاً داشتن حضور نماینده محلی یا تعدادی پرسنل رده پایین حضور فیزیکی تلقی نمی شود. نهاد مسئول برای اعلام فهرست بانک های پوسته ای، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

ع- ممنوعیت ارایه خدمات؛ اعمال ممنوعیت بر انتقال، تبدیل و جابجایی وجوه و دارایی به مدت حداکثر (۷۲) ساعت توسط واحد اطلاعات مالی با اطلاع مرجع قضایی.

فصل دوم - شناسایی ارباب رجوع

ماده ۲- اشخاص مشمول موظفند هنگام ارایه هرگونه خدمات پایه نسبت به شناسایی کامل ارباب رجوع اقدام نموده و اطلاعات آن را در سیستم های اطلاعاتی خود ثبت نمایند. به کسانی که در فهرست تحریمی قرار دارند خدمات ارایه نمی شود.

تبصره ۱- اشخاص مشمول برای ارزیابی خطر (ریسک) باید شرایط ارباب رجوع را در نظر گیرند از جمله پیشینه ارباب رجوع، شغل، منبع درآمد و دارایی، موطن اصلی و کشوری که در آن اقامت دارد، خدماتی که ارباب رجوع استفاده می کند، فعالیت های تجاری و سایر شاخص های خطر (ریسک) مرتبط با ارباب رجوع که در تعیین سطح خطر (ریسک) کلی وی موثر است.

تبصره ۲- در مورد ارباب رجوع با خطر (ریسک) بالاتر، باید شناسایی کامل و مضاعف صورت گرفته و اطلاعات دریافتی در فاصله های کمتری به هنگام شود. مصادیق خطر (ریسک) و خطر (ریسک) بالاتر به موجب دستورالعملی است که توسط شورا تصویب می شود.

ماده ۳- اشخاص مشمول موظفند هویت و مشخصات ابرازی از سوی ارباب رجوع و نماینده وی (ولی، وصی، قیم و وکیل) و در صورت لزوم ذی نفع را از طریق تطبیق با اسناد معتبر و برابر ضوابط ابلاغی شورا شناسایی و احراز نمایند.

تبصره - احراز هویت ارباب رجوع، نمایندگان آنان، مالک و سایر اشخاصی که به نمایندگی از آنان عمل می کنند باید با استفاده از اسناد مرجع، اطلاعات و داده های مستقل و معتبر و در صورت لزوم از طریق مراجعه به پایگاه های اطلاعاتی انجام شود.

ماده ۴- ارایه خدمات موضوع قانون توسط اشخاص مشمول به ارباب رجوع در صورتی که قادر به شناسایی آنان نباشند ممنوع است.

ماده ۵- اشخاص مشمول باید مطابق با دستورالعمل های صادر شده از شورا و در چارچوب قوانین، در خصوص شناسایی اشخاص دارای خطر (ریسک) بالا اقدامات مرتبط با شناسایی مضاعف را بکار گیرند.

ماده ۶- اشخاص مشمول باید در صورت وجود قراین بر وجود ذی نفع نهایی از ارباب رجوع خود بخواهند تا نسبت به شناسایی کامل وی اقدام نماید.

ماده ۷- اشخاص مشمول باید از ابزارها و سازوکارهای لازم برخوردار باشند که نهادها یا افراد تعیین شده در فهرست تحریمی را مورد شناسایی قرار دهند.

فصل سوم - پایش مستمر

ماده ۸- اشخاص مشمول موظفند نسبت به خدماتی که ارایه می نمایند و نیز معاملات و عملیات مشکوک ارباب رجوع خود، پایش مستمر انجام دهند. میزان این پایش ها باید بر اساس

خطر (ریسک) هایی باشد که در فرآیند ارزیابی خطر (ریسک) ارباب رجوع مشخص شده است. برای ارباب رجوع و معاملات با خطر (ریسک) بالاتر، نظارت بیشتر باید انجام شود.

ماده ۹- اشخاص مشمول باید سامانه‌هایی برای شناسایی عملیات مالی یا معاملاتی یا الگوهای فعالیت غیرمعقول یا مشکوک در ارتباط با تامین مالی تروریسم طراحی و راه‌اندازی نمایند. در این خصوص اشخاص مشمول باید ابزارهای نظارتی مناسب را برای کنترل و شناسایی فعالیت‌های مشکوک داشته باشند از جمله با ایجاد وضعیت هشداردهنده در سیستم‌های نظارتی یا اعمال محدودیت برای یک گروه یا طبقه خاص در اجرای ماده (۲) این آیین‌نامه.

ماده ۱۰- اشخاص مشمول باید از طریق اطلاعاتی که در فرآیند شناسایی ارباب رجوع به دست آورده‌اند بتوانند عملیاتی را که معقول و متعارف به نظر نمی‌رسد به شرح مندرج در تبصره بند (و) ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی شناسایی کنند.

ماده ۱۱- اشخاص مشمول موظفند هر زمان که تغییراتی در فهرست تحریمی صورت می‌گیرد اطلاعات ارباب رجوع را به روزرسانی کنند. همچنین لازم است اطلاعات ارباب رجوع را به صورت دوره‌ای بازبینی کنند تا اشخاص دارای خطر (ریسک) بالا و سایر حساب‌های پر خطر (ریسک) خود را شناسایی کرده، آنها را مشمول تدابیر شناسایی مضاعف قرار دهند.

فصل چهارم - نگهداری سوابق و اطلاعات

ماده ۱۲- اشخاص مشمول باید تمامی سوابق موردنیاز مربوط به معاملات و عملیات مالی اعم از داخلی یا بین‌المللی را حداقل به مدت پنج سال نگهداری کنند تا بتوانند اطلاعات مورد درخواست مراجع ذی‌صلاح را به فوریت ارائه دهند. این گونه سوابق باید حاوی اطلاعات کافی وجوه و دارایی (از جمله مبالغ و حسب مورد، نوع ارزهای مورد استفاده در هر معامله) باشد تا امکان بازسازی فرآیند هر یک از معاملات فراهم شود به گونه‌ای که در صورت لزوم، اطلاعات، مدارک و شواهد لازم برای تعقیب قضایی فعالیت‌های مجرمانه قابل ارائه باشد.

تبصره- در صورت انحلال اشخاص حقوقی مشمول، هیئت تصفیه مربوط نیز موظف به نگهداری اطلاعات و اسناد تا پنج سال پس از رویداد مالی هستند.

ماده ۱۳- اطلاعات، سوابق و مدارک باید به گونه‌ای ضبط و نگهداری شوند که در صورت درخواست واحد اطلاعات مالی و سایر مراجع ذی‌صلاح، اطلاعات آن اسناد ظرف دو روز کاری قابل دسترسی باشد. ارائه اصل اسناد و مدارک، در صورت درخواست واحد اطلاعات مالی و سایر مراجع ذی‌صلاح، باید ظرف یک هفته صورت پذیرد.

تبصره ۱- مسئولیت جستجو و ارائه اطلاعات و اسناد با شخص حقیقی یا بالاترین مقام اشخاص حقوقی اشخاص مشمول است.

تبصره ۲- اطلاعات و اسناد مذکور باید قابلیت بازسازی فرآیند زنجیره معاملات را در صورت نیاز ایجاد نماید.

تبصره ۳- این ماده ناقض سایر مقرراتی که نگهداری اطلاعات و اسناد را بیش از مدت یادشده الزامی ساخته است، نمی‌باشد.

فصل پنجم - ساختار و نحوه گزارش دهی عملیات مشکوک به تأمین مالی تروریسم

ماده ۱۴- اشخاص مشمول ماده (۵) قانون مبارزه با پولشویی مکلفند با رعایت مقررات و با توجه به وسعت و گستردگی و حدود مسئولیت سازمانی خود واحدی را به عنوان مسئول مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم به واحد اطلاعات مالی معرفی نمایند. رئیس واحد باید از مدیران اشخاص مشمول انتخاب شود. واحد اطلاعات مالی می تواند در صورت لزوم، بر اساس اهمیت واحد، صلاحیت اعضای واحد مذکور را بررسی و اعلام نظر نماید. روسای واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، مسئولیت نظارت بر اجرای تمام وظایف مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را بر عهده دارند. این امر باید شامل نمونه گیری و ارزیابی میزان تطبیق این عملکرد با ضوابط و مقررات موجود و نیز بررسی گزارش های موردی باشد. روسای واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، مسئولیت و وظیفه گزارش عملیات مشکوک را بر عهده دارند و این مسئولیت نافی مسئولیت قانونی مقامات مربوط نیست. واحد اطلاعات مالی نسبت به تأیید صلاحیت تخصصی مسئولین مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم اقدام می نماید. در خصوص صلاحیت عمومی و امنیتی آنان، مراجع ذی صلاح اقدام خواهند کرد.

ماده ۱۵- تمامی اشخاص مشمول مکلفند در صورت مشاهده عملیات مشکوک به تأمین مالی تروریسم از طریق واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم خود، با قید فوریت مراتب را به واحد اطلاعات مالی منعکس کنند.

فصل ششم - توقیف اموال و انسداد حساب ها

ماده ۱۶- کلیه اشخاص مشمول موظفند در مواجهه با اشخاص مندرج در فهرست تحریمی با فوریت مراتب را جهت مسدود کردن وجوه و توقیف اموال و دارایی آنان به مقام قضایی اعلام کنند. در موارد فوری اشخاص مذکور می توانند نسبت به مسدود کردن وجوه و توقیف اموال و دارایی اقدام و ضمن اطلاع به واحد اطلاعات مالی مراتب را با فوریت جهت اخذ دستور قضایی به مراجع ذی صلاح قضایی اعلام کنند.

تبصره ۱- شورا یا تعیین کارگروهی مرکب از نمایندگان وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، اطلاعات، کشور، صنعت، معدن و تجارت، دادگستری و امور خارجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به تصویب دستورالعمل ها اقدام و فهرست تحریمی را برای تأیید نهایی به شورای عالی امنیت ملی ارسال می کند.

تبصره ۲- واحد اطلاعات مالی موظف است پس از تأیید فهرست تحریمی توسط شورای عالی امنیت ملی و تهیه سازوکار اجرایی مربوط، فهرست تحریمی را بلافاصله به کلیه اشخاص مشمول اطلاع رسانی کند.

تبصره ۳- اشخاص مشمول در صورت نیاز جهت اجرای مطلوب موارد یادشده در ماده فوق و حسب اقتضای شغلی، باید سامانه هایی برای شناسایی تراکنش های غیرمجاز مرتبط با اشخاص مندرج در فهرست تحریمی داشته باشند.

ماده ۱۷- واحد اطلاعات مالی در صورت ظن ارتکاب جرم تأمین مالی تروریسم، موظف است به منظور جلوگیری از مخدوش شدن و از بین رفتن آثار جرم تا رسیدگی مراجع قضایی و اقدام ضابطان دادگستری نسبت به اعلام مراتب به مقام قضایی جهت انسداد سریع و موقت حساب و توقیف وجوه و دارایی های مرتبط با تأمین مالی تروریسم و جلوگیری از هرگونه نقل و انتقال اموال بر اساس مفاد مقرر در ماده (۵) قانون اقدام نماید. رفع توقیف و انسداد با دستور مقام قضایی خواهد بود. تبصره - توقیف شامل کلیه ابزارها و وسایل مورد استفاده در ارتکاب جرم می شود.

فصل هفتم - کارگزاری بانکی

ماده ۱۸- مؤسسات اعتباری باید در خصوص برقراری روابط کارگزاری بانکی با مؤسسات مالی درخواست کننده، کلیه تدابیر لازم به منظور پیشگیری از تأمین مالی تروریسم را اتخاذ نمایند. ماده ۱۹- مؤسسات اعتباری موظفند جهت پیشگیری از خطر (ریسک) های مربوط به تأمین مالی تروریسم از برقراری روابط کارگزاری با بانک پوستانه ای خودداری کنند. تبصره - برقراری روابط کارگزاری از سوی مؤسسات اعتباری کشور با بانک هایی که با بانک پوستانه ای فعالیت کاری دارند ممنوع است.

فصل هشتم - سازمان های غیرانتفاعی و خیریه ها

ماده ۲۰- شورا باید تدابیری اتخاذ نماید که امکان سوء استفاده از سازمان های غیرانتفاعی و خیریه و یا امکان فعالیت در قالب خیریه و مؤسسات غیرانتفاعی برای تأمین مالی تروریسم به وجود نیاید. تبصره ۱- شورا باید با اتخاذ تدابیر مناسب مانع بهره برداری از سازمان های غیرانتفاعی و خیریه ها جهت تأمین مالی تروریسم یا انحراف وجوه تخصیص یافته و اعانات واریز شده و منافع آن به این گونه مؤسسات شود و همچنین مانع بهره برداری افراد و گروه های تروریستی از مؤسسات قانونی به منظور گریز از اقدامات ناظر بر مسدود کردن دارایی ها باشد. تبصره ۲- شورا موظف است نسبت به تهیه دستورالعمل های مربوط به اجرای این ماده اقدام نماید.

فصل نهم - آموزش

ماده ۲۱- اشخاص مشمول موضوع ماده (۵) قانون مبارزه با پولشویی باید در قالب دستورالعمل مصوب شورا برنامه های مستمری برای آموزش کارمندان خود در مورد اجرای سیاست ها و رویه های مبارزه با تأمین مالی تروریسم برگزار کنند. نیازهای آموزشی بر اساس نیازها و وضعیت خطر (ریسک) اشخاص مشمول در مورد مبارزه با تأمین مالی تروریسم و به ویژه آشنایی با آخرین شیوه های تأمین کنندگان مالی تروریسم خواهد بود. اشخاص مذکور باید ساختار دوره آموزشی و مطالب آن را بر اساس مسئولیت و وظایف کارکنان تنظیم کنند تا هر یک از کارکنان از دانش کافی و اطلاعات لازم برای اجرای موثر خط مشی ها و رویه های مبارزه با تأمین مالی تروریسم برخوردار شوند. کارکنان جدید نیز باید در اولین فرصت پس از استخدام در دوره های مربوط شرکت نمایند. دوره های یادشده برای کارکنان اشخاص مشمول در مشاغل ذی ربط الزامی است و سوابق دوره های مذکور باید در پرونده پرسنلی آنان درج گردد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

نسبت به حسن اجرای مفاد این ماده در سطح کلیه اشخاص مشمول اقدام لازم را انجام داده و نتیجه را به شورا گزارش کنند.

ماده ۲۷- اشخاص مشمول موظفند جهت نظارت بر حسن اجرای مواد مربوط به این فصل ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این آیین نامه نسبت به تدوین خط مشی، رویه و کنترل های داخلی از جمله استقرار ترتیبات مناسب مدیریت خطر (ریسک) و یا تطبیق رویه ها و مقررات، آموزش مستمر کارکنان، ترتیبات حسابرسی داخلی و انتصاب مأمور تطبیق اقدام کنند.

ماده ۲۸- اشخاص مشمول موظفند در خصوص کلیه نقل و انتقالات ارز یا وجوه به صورت فیزیکی (همراه مسافر) و یا از طریق مراسلات پستی و یا الکترونیکی و همچنین حواله یا اوراق بهادار رویکرد مبتنی بر خطر (ریسک) (RBA) مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را اتخاذ و در صورت مشاهده هرگونه معاملات و عملیات مشکوک مراتب را در اسرع وقت به واحد اطلاعات مالی گزارش کنند.

فصل دوازدهم - سایر موارد

ماده ۲۹- دستورالعمل های لازم برای حسن اجرای این آیین نامه در چارچوب مقررات مرتبط در سطوح مختلف حسب اهمیت و اولویت موضوع، توسط شورا تصویب و به مبادی، مراجع و اشخاص مشمول و صنوف ذی ربط ابلاغ می گردد.

ماده ۳۰- اشخاص مشمول موظفند در چارچوب مقررات، اطلاعات مورد درخواست واحد اطلاعات مالی در موضوع مبارزه با تأمین مالی تروریسم را به نحوی که آن واحد تعیین می کند جهت انجام وظایف محول شده تأمین کنند.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور